

Transportstyrelsens föreskrifter om hopkoppling av bil och släpvagn;

TSFS 2009:17

Utkom från trycket
den 21 april 2009

beslutade den 14 april 2009.

Transportstyrelsen föreskriver följande med stöd av 8 kap. 16 § fordonsförordningen (2009:211).

VÄGTRAFIK

1 kap. Allmänt

Omfattning

1 § Dessa föreskrifter avser hopkoppling av i vägtrafikregistret registrerade fordon inom fordonslagen personbil, buss, lastbil och släpvagn som dras av sådana fordon.

2 § I Vägverkets föreskrifter (VVFS 2003:22) om bilar och släpvagnar som dras av bilar finns krav på kopplingsanordningar, bromssystem och utrustning för siktfält.

De regler som gäller däck på hopkopplade fordon framgår av Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2009:19) om användning av däck m.m. på bilar och släpvagnar som dras av bilar.

2 kap. Krav på kopplingsanordningar

Sammankoppling av dragande fordon och släpvagn

1 § Krav på att fordonskombinationens sammanlagda bruttovikt är mindre än eller lika med dragfordonets högsta tillåtna bruttovikt för bil och släp finns i 4 kap. 3 § trafikförordningen (1998:1276).

2 § Dragande fordon med en totalvikt av högst 3 500 kg och släpvagn med en totalvikt av högst 3 500 kg, får brukas tillsammans endast om

1. kopplingsanordningarna är avsedda att sammankopplas,
2. sammankopplingen medger att släpvagnen kan framföras i horisontalläge, och
3. fordonskombinationen kan framföras vid körning med fullt rattutslag åt båda hållen utan att fordonen eller kopplingskomponenter kommer i kontakt med varandra så att farliga brytningar kan uppstå.

3 § Dragande fordon med totalvikt över 3 500 kg utrustad med mekanisk kopplingsanordning, utom vändskivekoppling (klass G), kopplingskula (klass A) eller icke automatiska dragstångskoppling (klass T) och släpvagn med totalvikt över 3 500 kg utrustad med ledad dragstång får brukas tillsammans endast om

1. kopplingsanordningarna är avsedda att sammankopplas,
2. släpvagns D-värde respektive släpkärras eller dollys Dc-, S-, Vluft-, och Vstål-värde ska vara lika med eller lägre än det dragande fordonets motsvarande värden,
3. fordonskombinationen kan framföras vid körning med fullt rattutslag åt båda hållen utan att fordonen eller kopplingskomponenter kommer i kontakt med varandra så att farliga brytningar kan uppstå, och
4. dragstången och dragstångsögla, var för sig, inte lutar mer än 6° relativt horisontalplanet genom kopplingen vid sammankoppling.

4 § Dragande fordon med totalvikt över 3 500 kg utrustad med mekanisk kopplingsanordning, utom vändskivekoppling (klass G), kopplingskula (klass A) eller icke automatiska dragstångskoppling (klass T) och släpkärra med totalvikt över 3 500 kg utrustad med dragstångsögla eller motsvarande och eventuell dragstång får brukas tillsammans endast om

1. kopplingsanordningarna är avsedda att sammankopplas,
2. släpvagns D-värde respektive släpkärras eller dollys Dc-, S-, Vluft-, och Vstål-värde ska vara lika med eller lägre än det dragande fordonets motsvarande värden,
3. fordonskombinationen kan framföras vid körning med fullt rattutslag åt båda hållen utan att fordonen eller kopplingskomponenter kommer i kontakt med varandra så att farliga brytningar kan uppstå, och
4. dragstången och dragstångsögla, var för sig, inte lutar mer än 6° relativt horisontalplanet genom kopplingen vid sammankoppling.

5 § Dragande fordon med totalvikt över 3 500 kg med vändskivekoppling och påhängsvagn får brukas tillsammans endast om

1. kopplingsanordningarna är avsedda att sammankopplas, och
2. fordonskombinationen kan framföras vid körning med fullt rattutslag åt båda hållen utan att fordonen eller kopplingskomponenter kommer i kontakt med varandra så att farliga brytningar kan uppstå.

6 § Dragande fordon och släpvagn får även brukas tillsammans om de före den 1 maj 2003

1. är kopplingsklassade enligt tidigare regler och fordonen enligt kopplingsklassningen är avsedda att sammankopplas, eller
2. är kopplingsbesiktade tillsammans enligt tidigare regler och kopplingsintyget (original eller bestyrkt kopia) medförs vid färd.

7 § Dragande fordon med totalvikt över 3 500 kg, som är kopplingsklassat före den 1 maj 2003 enligt tidigare regler, med mekanisk kopplingsanordning, utom vändskivekoppling (klass G), kopplingskula (klass A) och icke automatisk dragstångskoppling (klass T) får brukas även efter den 1

maj 2003 tillsammans med släpvagn, som är kopplingsklassad före den 1 maj 2003 enligt tidigare regler, med kopplingsklass SB, SBA eller SD om

1. kopplingsanordningarna är avsedda att sammankopplas,
2. dragande fordons släpvagnsvikt är större än eller lika med 38 000 kg (SB), 44 000 kg (SBA) respektive 30 000 kg (SD),
3. fordonskombinationen kan framföras vid körning med fullt rattutslag åt båda hållen utan att fordonen eller kopplingskomponenter kommer i kontakt med varandra så att farliga brytningar kan uppstå, och
4. dragstången och dragstångsöglan, var för sig, inte lutar mer än 6° relativt horisontalplanet genom kopplingen vid sammankoppling.

8 § Dragande fordon, som är kopplingsklassat före den 1 maj 2003 enligt tidigare regler, med kopplingsklass DA eller DB och DAA eller DBA samt DC och DD får brukas tillsammans med släpvagn med totalvikt över 3 500 kg utrustad med ledad dragstång om

1. kopplingsanordningarna är avsedda att sammankopplas,
2. släpvagnen har en totalvikt som är mindre än eller lika med 38 000 kg (DA och DB), 44 000 kg (DAA och DBA) respektive 30 000 kg (DC och DD),
3. fordonskombinationen kan framföras vid körning med fullt rattutslag åt båda hållen utan att fordonen eller kopplingskomponenter kommer i kontakt med varandra så att farliga brytningar kan uppstå, och
4. dragstången och dragstångsöglan, var för sig, inte lutar mer än 6° relativt horisontalplanet genom kopplingen vid sammankoppling.

9 § Dragande fordon med totalvikt över 3 500 kg, som är kopplingsklassat före den 1 maj 2003 enligt tidigare regler, med mekanisk kopplingsanordning, utom vändskivekoppling (klass G), kopplingskula (klass A) och icke automatiska dragstångskoppling (klass T) får brukas även efter den 1 maj 2003 tillsammans med släpkärria eller dolly med högst 18 000 kg totalvikt, som är kopplingsklassad före den 1 maj 2003 enligt tidigare regler, med kopplingsklass SA, SAA eller SC om

1. kopplingsanordningarna är avsedda att sammankopplas,
2. dragande fordons släpvagnsvikt är minst 18 000 kg för släpkärria (SA, SAA och SC) och minst 44 000 kg (SAA) respektive 30 000 kg (SC) för dolly med påhängsvagn,
3. dragande fordons kopplingsanordning är avsedd för släpkärria och har Dc-, S-, Vluft-, och Vstål-värde fastställda,
4. fordonskombinationen kan framföras vid körning med fullt rattutslag åt båda hållen utan att fordonen eller kopplingskomponenter kommer i kontakt med varandra så att farliga brytningar kan uppstå, och
5. dragstången och dragstångsöglan, var för sig, inte lutar mer än 6° relativt horisontalplanet genom kopplingen vid sammankoppling.

10 § Dragande fordon, som är kopplingsklassat före den 1 maj 2003 enligt tidigare regler, med kopplingsklass DA, DAA eller DC får brukas även efter den 1 maj 2003 tillsammans med släpkärria eller dolly med totalvikt över

3 500 kg utrustad med dragstångsögla eller motsvarande och eventuell dragstång om

1. kopplingsanordningarna är avsedda att sammankopplas,
2. släpkärran har en totalvikt som är mindre än eller lika med 16 000 kg (DA), 18 000 kg (DAA) respektive 12 000 kg (DC) samt i de fall släpkärran är en dolly, den sammanlagda bruttovikten av dollyn med tillkopplad påhängsvagn inte överskrider 38 000 kg (DA), 44 000 kg (DAA) respektive 30 000 kg (DC),
3. fordonskombinationen kan framföras vid körning med fullt rattutslag åt båda hållen utan att fordonen eller kopplingskomponenter kommer i kontakt med varandra så att farliga brytningar kan uppstå, och
4. dragstången och dragstångsöglan, var för sig, inte lutar mer än 6° relativt horisontalplanet genom kopplingen vid sammankoppling.

11 § Dragande fordon med totalvikt över 3 500 kg utrustad med mekanisk kopplingsanordning kulkoppling och släpvagn med totalvikt över 3 500 kg utrustad med mekanisk kopplingsanordning kulhandske, som godkänts mot kraven i 1 § får brukas tillsammans endast om

1. kopplingsanordningarna är avsedda att sammankopplas,
2. sammankopplingen medger att släpvagnen kan framföras i horisontalläge, och
3. fordonskombinationen kan framföras vid körning med fullt rattutslag åt båda hållen utan att fordonen eller kopplingskomponenter kommer i kontakt med varandra så att farliga brytningar kan uppstå.

12 § Buss eller lastbil med en totalvikt över 3 500 kg som den 1 maj 2003 eller senare förses med kopplingskula (klass A) och eventuellt dragbeslag och släpvagn med totalvikt av högst 3 500 kg får brukas tillsammans endast om

1. kopplingsanordningarna är avsedda att sammankopplas,
2. sammankopplingen medger att släpvagnen kan framföras i horisontalläge, och
3. fordonskombinationen kan framföras vid körning med fullt rattutslag åt båda hållen utan att fordonen eller kopplingskomponenter kommer i kontakt med varandra så att farliga brytningar kan uppstå.

13 § Dragande fordon med en totalvikt över 3 500 kg, inrättat huvudsakligen för transport av andra fordon och försedd med hjulbanor eller liknande (karosserikod 66), och som har icke automatisk dragstångskoppling (klass T) får endast sammankopplas med den släpkärra som anges i dragfordonets registreringshandling.

3 kap. Krav på bromsar

Krav på släpvagn

1 § Släpvagn ska när den är tillkopplad till dragfordon ha en anordning som medför att släpvagnen automatiskt bromsas in vid brott på

kopplingsanordning eller matarledning till släpet. Om sådan anordning utgörs av reservkoppling (säkerhetsvajer, säkerhetskedja eller motsvarande) ska sådan anordning vara ansluten till dragfordonet.

2 § Om det dragande fordonet är utrustad med automatiska bromskraftsregulatorer ska även den tillkopplade släpvagnen vara utrustad med automatiska bromskraftsregulatorer eller låsningshindrande anordning, s.k. antilåssystem.

4 kap. Krav på siktfält

1 § Om det till bil kopplas ett fordon som påverkar siktfältet ska siktfältskraven i rådets direktiv 71/127/EEG av den 1 mars 1971 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om backspeglar för motorfordon¹, ECE-reglemente 46 eller 31 kap. 18 och 19 §§ i Vägverkets föreskrifter (VVFS 2003:22) om bilar och släpvagnar som dras av bilar vara uppfyllda. Beräkningarna ska göras med utgångspunkt från den bredaste del av fordonets karosseri som påverkar siktfältet.

Denna författning träder i kraft den 29 april 2009.

På Transportstyrelsens vägnar

STAFFAN WIDLERT

Anna Ferner Skymning
(Vägtrafikavdelningen)

¹ EGT L 68, 22.3.1971, s. 1 (Celex 31971L0127).